

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 10 februari 2021
Uw kenmerk: LV-21/0008
Datum: 10 maart 2021
Kenmerk: RvA 14-21

Onderwerp: Ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2021

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2021, moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Gezien het feit, dat de Raad de afgelopen jaren in zijn advies op de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken (DOW), een aantal dezelfde opmerkingen maakt, heeft de Raad gemeend dit jaar bij de advisering het Nader rapport bij zijn advies inzake de begroting van de DOW voor het vorige dienstjaar te betrekken.¹ Waar dat aan de orde is, zal verwezen worden naar dit Nader rapport.

2. Op grond van artikel 3, tweede lid, j° artikel 36 van de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB 1989 no. 72) (CV 1989) dient aan de memorie van toelichting een overzicht van de vorderingen en schulden te worden toegevoegd. Volgens de regering zijn de vermogensrechtelijke verhoudingen, en de daarmee samenhangende rechten en plichten, verhoudingen die het Land betreffen en niet een afzonderlijk ministerie. Artikel 3, tweede lid, van de CV 1989 zou abusievelijk uitgaan van het laatste.² Zolang de voorgenomen herziening van de CV 1989, die ook deze wijziging zal behelzen, nog niet heeft plaatsgevonden, blijven de thans, op grond van artikel 36 van de CV 1989 ook voor de begroting van een landsbedrijf, geldende bepalingen onverkort van kracht en zullen op basis daarvan de ontbrekende overzichten aan de begroting dienen te worden toegevoegd.

¹ Nader rapport bij het advies van de Raad op de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2020, d.d. 17 april 2020, kenmerk SMR-W-35/2020.

² Nader rapport, p. 1, en het Nader rapport bij het advies van de Raad op de ontwerp-Landsbegroting 2019, d.d. 16 november 2018, kenmerk SMR-W-59/18, p. 4.

3. Dit jaar zijn er wederom, net als in de ontwerp-begrotingen van de DOW van de voorgaande dienstjaren, pm-posten opgenomen in de ramingen voor de kostenpost 4399 'kosten voorgaande jaren'. In het Nader rapport staat dat deze post niet wordt geraamd, omdat dit een jaarrekeningpost betreft en geen begrotingspost.³ Met een zogenaamde pro memorie-post wordt echter verondersteld dat er wel degelijk een raming dient te worden opgenomen, maar dat nog geen uitsluitel gegeven kan worden over de hoogte ervan.⁴ Een pm-post kan daarmee dus effect hebben op de totale ramingen en gaat daarmee ten koste van het realiteitsgehalte van de ontwerp-begroting. Het geeft onzekerheden ten aanzien van de omvang van de door de Staten te geven machtiging tot het doen van uitgaven en bemoeilijkt de Staten in zijn oordeelsvorming en derhalve in het uitoefenen van het budgetrecht. Ook dit jaar adviseert de Raad daarom weer met klem om, indien nodig, deze kostenpost alsnog te begroten en de totale begrote kosten en middelen voor het dienstjaar op basis hiervan aan te passen, dan wel, ter voorkoming van onduidelijkheden, de aanduiding pm niet langer te hanteren.

4. Verder wordt wederom geen blijk gegeven van een prioriteitsstelling van uit te voeren projecten. De Raad beveelt ieder jaar aan om in de toelichting aan te geven (a) welke werkzaamheden de komende jaren uitgevoerd zullen moeten worden, (b) aan welke projecten prioriteit wordt gegeven en (c) wat het uitvoeren van die werkzaamheden in totaal en per jaar gaat kosten. Volgens het Nader rapport zou het beschikken over een meerjarenbegroting met een vaste landsbijdrage de DOW de mogelijkheid bieden om een beleidsvisie uit te zetten en te vertalen in uitvoerende werkzaamheden.⁵ Niet aangegeven wordt, waarom de DOW hier (nog) niet over beschikt. De Raad adviseert een beschouwing dienaangaande in de toelichting op te nemen.

5. Bij het opstellen van de begroting voor het dienstjaar 2021 is rekening gehouden met een inhouding van 50% op de vakantie-uitkering, het gelijkbedrag en de reparatietoeslag.⁶ Of ook rekening is gehouden met een korting op de maandelijkse bezoldiging van 5% wordt niet aangegeven en blijkt ook niet uit de ramingen. Ten opzichte van de begroting van 2020 is de post 'salarissen en toelagen' niet met 5% afgenomen, maar met 2,8%, terwijl het aantal werknemers iets is afgenomen van 205⁷ tot 198⁸. Geadviseerd wordt hier in de toelichting op in te gaan.

³ Nader rapport, p. 2.

⁴ <https://www.mkba-informatie.nl/mkba-basics/abc-van-de-mkba/oei/>

⁵ Nader rapport, p. 2.

⁶ MvT, p. 50.

⁷ MvT bij de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2020, p. 102.

⁸ MvT, p. 91.

6. In 2021 zal de DOW opnieuw diverse publieke werkzaamheden op contractbasis uitbesteden aan kleine particuliere aannemers.⁹ Een groot deel van de totale operationele kosten van de DOW zal derhalve wederom deze *contractors* betreffen. Voor het dienstjaar 2021 gaat het om ongeveer 25% van de totale begrote kosten. Ook hier herhaalt de Raad zijn aanbeveling om in de toelichting meer inzicht te verschaffen op grond van welke criteria besloten wordt of en welke werkzaamheden aan *contractors* worden uitbesteed, hoe de DOW effectief toeziet op een zo versnipperde uitbesteding en de afspraken die met iedere *contractor* zijn gemaakt, op basis waarvan de uitgevoerde werkzaamheden moeten worden gecontroleerd. De Raad adviseert daarbij de ter zake doende opmerkingen uit het Nader rapport in de toelichting op te nemen.¹⁰

7. In de toelichting staat dat de DOW het retributie- en legesbesluit DOW (AB 1991 no. 88) zal blijven actualiseren, zodat de vergoedingen voor de dienstverlening van de DOW marktconform zijn.¹¹ Dit besluit is echter voor het laatst in 2006 aangepast, hetgeen de vraag oproept of de in rekening gebrachte vergoeding ook daadwerkelijk marktconform zijn. Geadviseerd wordt nader toe te lichten of er concrete voornemens zijn tot aanpassing van het retributie- en legesbesluit DOW en wat onder marktconform dient te worden verstaan gezien het feit dat vrijwel alle daarin opgenomen dienstverlening uitsluitend van de DOW af te nemen zijn.

8. De bij de DOW ondergebrachte PPP-Unit is tijdelijk belast met Publieke Private projecten (PPP's).¹² Deze unit is samen met het extern adviesbureau Grant Thornton belast met het voorbereiden, het juridisch ondersteunen en het begeleiden van PPP's. Het gebruik van de term *tijdelijk* was voor de Raad aanleiding de afgelopen jaren te adviseren in de toelichting aan te geven hoever deze projecten inmiddels zijn gevorderd en in welke mate deze unit de komende jaren nog ondersteuning behoeft. Daar de contracten op grond waarvan de PPP's zijn uitgevoerd, geen gebruikelijke contracten zijn, zal, volgens de regering, de hulp van specialisten op financieel, juridisch en technisch gebied noodzakelijk blijven.¹³ Aanbevolen wordt dit ook in de toelichting op te nemen.

⁹ MvT, p. 14.

¹⁰ Nader rapport, p. 3.

¹¹ MvT, p. 2.

¹² MvT, p. 9.

¹³ Nader rapport, p. 2.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het voorgaande rekening is gehouden.

De Secretaris,

De Voorzitter,

mr. A. Braamskamp

mr. F.M. d.l.S. Goedgefrag